

Naročnina listu: ==
 Celo leto . . . K 12—
 Pol leta . . . „ 6—
 Četrt leta . . . „ 3—
 Mesečno . . . „ 1—
Zunaj Avstrije: ==
 Celo leto . . . K 17—
Posamezne številke
 :: 10 vinarjev. ::

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računijo po 12 vinarjev
 od šredne petivrstice: pri
 večkratnih oznanilih velik
 :: popust. ::
 „Straža“ izhaja v pon-
 deljek, sredo in petek
 :: popoldne. ::
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
Koroška ulica 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Brez smotra.

Ni dvojbe: na Dunaju padajo sedaj zelo pametne besede. Vsak dan pride kakih tri ducate delegatov in pol ducata ministrov do besede, in vse, kar slišimo, vse nosi pečat iztreznjene, veldržavniške modrosti. Po orgijah neinteligence in surovosti, ki se pogostokrat ponavljajo v hiši 516tih, vpliva svečani ton v delegacijah blagodejno in marsikdo, ki se jezi nad našimi ustavnimi korporacijami, dobi novih in lepih upov. Žalibog: kakor radi, mi ne moremo slediti. Gotovo! V delegacijah se debatira stvarno in zelo spretno. Toda na žalost moramo povedati, da samo o preteklem, o pregreških in zmotah, kojih se sedaj ne more več popraviti. Seveda. Kritika mora biti. Vendar bi enkrat radi slišali, kako si predstavljajo bodočnost gospodje, ki imajo svete vedno na razpolago. Namesto mnogih zgodb iz preteklosti, bi rajši slišali program za bodočnost, delovni program, ki bi posebno radi naše trgovine in industrije na Balkanu bil zelo nujen. Z žalostjo pa moramo konstatirati, da do sedaj nobeden merodajnih gospodov ni napravil poskusa, o naših bodočih načrtih govoriti le v debelih obrisih. Vsi so brez idej, brez inicijative, in vzbujajo sum, da vsi gospodje visoke politike nimajo nobenega upanja v bodočnost, da od sedanje Avstrije ne pričakujejo nič več velikega in pomembnega.

V tej sumnji potrjuje človeka položaj, ki ga vidi, ako se ozre nekoliko na okrog. Kako ponosno in samozavestno se vendar glasi prestolni govor, ki ga je imel zadnji petek kralj Rumunov. Kralj povdarja: Dežela hiti nasproti veseli bodočnosti, finance stoji sijajno, na vseh poljih javnega življenja polno velikopoteznih načrtov. Pogledaj Italijo! Čut moči in velevlasti še le omogočuje politiko velevlasti in ker prvega nimamo, tudi z drugo ne gre. Najbolj nezasišano pri vsem je pa to, da imamo vse predpogoje. Monarhija je velika država, ki ima silno oboroženo moč, zadostno naravnih zakladov, (veliko več kakor Italija!), delavne narode in na milijone pridnih in sposobnih ljudi; tudi potrpežljivosti in dobre volje ne manjka in tudi duha podjetnosti ne, samo prava pota je treba pokazati. Naj se tedaj ne pravi, da so naše mizerije krivi narodi te države, da tvorijo njihovi boji velike ovire, ki onemogočujejo sanacijo in delajo državo marastično. Avstrijec plačuje kljub te-

mu in preko vsega svoj davek, izvršuje svoje dolžnosti in se veseli medlega žarka, ki mu je še ostal od prostora na solnce.

Bodimo odkritosrčni: zadeva je preresna in prežalostna, da bi se z njo šalili. Možete inicijative, krepke roke, programatičnega napredka nam primanjkuje in smo že popolnoma na zadnjem mestu, daleč za Črnogoro in Mehiko. Nikjer se pač tako nesmiselno ne gospodari, kakor pri nas. Zato proč s starim avstrijskim „coplom“ in dajte državi vodilnih in zdravih misli, če ne, poginemo v lastni mlakuži!

Pomagaj si sam...!

Doba brez vsake kreditne organizacije, doba oderuštva, je na kmetih vladala še dolgo potem, ko je obrt in trgovina v mestu že imela razvito in izpolnjeno kreditno organizacijo. Mestnih kreditnih zavodov se kmetje niso posluževali, ker njihovo kreditno poslovanje ni odgovarjalo načinu kmečkega gospodarstva, vsled vkoreninjenega strahu in sovraštva do gospode in vsled napačne sramežljivosti, pa tudi, ker so mu bili ti zavodi premašo znani in preveč od rok.

Še le zadružništvo je osvobodilo kmeta iz oderuhovih krempljev. Skopuh-oderuh je danes skoraj samo še junak romantične dobe v zgodovini razvoja kmečkega kredita. Ljudska poezija mu bo določila mesto poleg Turka in grajščaka, da se bo zgražala nad njim kmečka mladina, ko bo iz narodne poezije črpala historijo in tradicijo svojega stanu.

V rajfajznovkah je dobil kmečki stan primerne zavode za posredovanje obratnega kredita. Te zavode vodi in upravlja sam in tako obvlada samostojno svoj denarni in kreditni trg. Sposobnost in zrelost za avtonomijo je kazal kmet že v občini. Ustanova občine je eden najlepših listov v njegovi zgodovini, ki uči, da si je kmečki stan, če je imel primerno avtonomijo, opomogel tudi iz največje bede, v katero so ga pahnile dostikrat dolgotrajne vojne, ropi, požigi itd. Prosvitljeni absolutizem je imel za podlago trdno prepričanje, da so vsi državljani nezreli otroci, katere more modri vladar voditi po vseh potih za roko, da ne krenejo na napačno pot, izmed vseh najmanj talentirani in najneokrenejši otrok pa se mu je zdel kmet, ki je imel zato še posebne pestunje in

varuhe v grajščakih. Pri zemljiščni odvezi je bila pestunjam služba odpovedana, prepričanje je pa le ostalo. Ostalo je uradništvu, meščanstvu in meščanskim strankam. Ta napačna misel je dobila z zadružništvom zadnji, smrtni udarec. Zadružno organizirani kmet stopa na plan, na svetovni trg in zastopa tudi tu sam, brez jerobstva, svoje interese. Prvi veliki korak je storjen. Upamo, da je to overtura v — slavno bodočnost zaželjene kmečke neodvisnosti. To je najgloblji pomen zadružništva.

Zadružništvo rešuje tudi aktivno plat kmečkega kreditnega vprašanja, ker pospešuje in vzgaja varčevanje. Ker je kreditno in trgovsko vprašanje izmed vseh kmečkih gospodarskih vprašanj najbolj socialno, najbolj v javnost posegajoče, je umevno, da se zadružni funkcionarji vzgajajo tudi za vse drugo javno delovanje. Skrb za javni blagor in gojitev domačega duha je torej samo širše in globlje pojmovano izvrševanje zadružnih nalog.

Laška univerza in pretep na graškem vseučilišču.

Gradec, 27. nov.

Laški akademiki v Gradcu so začeli zopet agitirati za italijansko pravno fakulteto s sedežem v Trstu. V torek in sredo je bila njih deputacija sprejeta od rektorja profesorja Seufferta, v sredo tudi od cesarskega namestnika in policijskega ravnatelja. Povsod se jim je zagotovilo, da se bo govorilo v ugodnem smislu na pristojnih mestih.

Pri poulični demonstraciji italijanskih dijakov je prišlo pred namestništvom in v bližini uradne hiše (Amtshaus) do majhnih spopadov s policijo in do aretacije dveh udeležencev.

Za četrtek je bil napovedan prihod Italijanov na univerzo. Nemški burši so se ustrašili za nacionalni karakter „almé mater“ in niso pustili Italijanov v vseučiliščno poslopje. Tudi rektor ni hotel sprejeti deputacije. Po kratkem prerekanju in psovanju so planili Lahi in Nemci z gorjačami drug na drugega in udrihali z „navdušenjem“ po glavah nasprotnikov. V par trenutkih je bil več krvavih dijaških glav.

Ker je pretil hud poboj, je prihitela iz ceste policija in razdelila za golimi sabljami nasprotnike.

PODLISTEK.

Starogorski:

V žaru juga...

Bilo je nekega dne meseca julija. V renomirano odvetniško pisarno doktorja Pavla Pavloviča v Zagrebu je stopila mlada deklica kakih sedemnajstih let.

Pisarniško osebje jo je pozdravilo z onim čustvom spoštovanja, katero goji uradništvo do svojega šefa, ki je z njim prijazen in dober. In doktor Pavel Pavlovič je bil dober šef, rekel bi: tovariš svojim uradnikom. Ni jih smatral za sužnje, kakor delajo to one nadute, puhle glave, oni ljudje, ki so se slučajno povzpeli do vloge šefa. Pavel Pavlovič je bil mož človek, ki je v svojih uslužbenih gledal izposojen, zaupan, obratni kapital, dober, zanesljiv kapital. In zato je ta kapital tudi dobro obrestoval.

„Ali je papa v svojem kabinetu, prosim?“

„Da, gospodična Zlatka“, je odvrnil mlad koncipijent in se zagledal v smehljajoči, sveži obrazek šefove hčerke.

„Hvala lepa!“

Belo krilce je zašumelo in drobna, bela ročica je potrkala na vrata kabineta in ne da bi čakala odziva, je odprla nekoliko vrata.

„Ali smem vstopiti, papa?“

Mesto odgovora je Pavel Pavlovič ves vesel prijel z obema rokama glavico hčerke in rekel vesele se smehljaje:

„Zlatka — obiskala si me — lepo je to — moja Zlatka!“

„Dolg čas mi je bil, pa sem pogledala k tebi. Ali si hud?“

„Dolg čas ti je bil — oj — ali je naši Zlatki že tudi dolg čas?“ se je šalil Pavel Pavlovič. „Kaj pa dela mama?“

„Pripravlja za letovišče. Papa“, tu je Zlatka naredila smešno-proseč obraz in se oklenila njegovega vratu, „jaz ne grem rada v Baško.“

Pavel Pavlovič se je začudil:

„Ne greš rada? Kako to?“

„Pusto je tam. Vsako leto samo v Baško in — Baško! To je, kakor če ostanemo v Zagrebu.“

„Kam pa bi rada šla?“

Zlatka je prišla očeta za suknjin ovratnik in se nagnila nazaj ter rekla:

„Če ne boš hud, ti povem?“

Pavel Pavlovič ves razigran vsled hčerki nagajivosti in otroške brezskrbnosti, je naredil smešno-resen obraz in dejal z resnim glasom:

„Hud bom — Zlatka, — strašno hud bom, če poveš!“

Zlatka je takoj sprevidela, da je oče zelo dobre volje in naredila je istotako resen obraz in dejala, poskuša je posnemati njegov glas:

„Potem pa ne povem — ničesar ne povem.“

Pavlovič pa je ponavljal istotako resno:

„Povej, Zlatka, povej!“

„Ne povem, ničesar ne povem“, je odgovarjala

Zlatka in vlekla očeta za suknjin ovratnik.

No, dolgo to ni trajalo, ker Pavla Pavloviča je posilil smeh in stisnil hčerko k sebi.

„Ali boš povedala, ti nagajivka, ali boš?“

Zlatka pa ga je poljubila in dejala:

„Bom, ali na uho, da ne boš slišal, ker drugače boš hud.“

„No, pa povej na uho!“

Zlatka je objela očetovo glavo in zašepetala na uho:

„V Opatijo —“

Pavel Pavlovič je stresel energično z glavo, ker ga je hčerkin gorki dih zaščegetal v ušesu.

V prvem hipu je mislila Zlatka, da odklanja njeno prošnjo. A videča, kaj je vzrok, se je nasmejala, sedla na njegova kolena in vprašala:

„Kaj ne, da dovoliš, papa?“

Pavel Pavlovič je pobožal mehke laske svoje hčerke in ji pogledal v oči.

„V Opatijo bi rada šla?“

„Zelo rada, papa! Nikoli še nisem bila tam.“

Pravijo, da je tako lepo v Opatiji. In tako rada bi jo videla, papa!“

Pavel Pavlovič je gledal hčerko.

„Rada bi videla Opatijo? In mama?“

„Tudi, papa! Te Baške se, je že naveličala, kakor jaz.“

„No, pa idita! Saj je vse eno, kam gresta.“

„Saj pojdeš, tudi ti, papa“, je dejala Zlatka z glasom, ki je vpraševal in prigovarjal ob enem.

„Pojdem, da — pojdem. Misliš, da bom sam tu, da mi bo dolg čas po nagajivki? Pojdem, a pozneje. Sedaj še ne morem, saj veš, Zlatka.“

„Dober si, papa“, se je nasmejala Zlatka in v tem nasmehu je bilo toliko otroške ljubezni in iskrenosti, da je Pavel Pavlovič stisnil hčerko na prsi in dejal ginjen:

„Zlatka — Zlatka!“

Nekako čudno mu je postalo, ko je odšla Zlatka. V Opatijo! Kaj je v tej Opatiji, da se je nekaj zganilo v njem, kakor v skrivnostnem trepetu, rahlem sicer, tako rahlem, da bi drug človek s trdejšim srcem in okornejšimi čustvi tega trepetu niti ne čutil.

Kakor skozi kopreno se je dvignila podoba — rodnege mesta, zablestelo sinje morje. In nad to sliko je stala druga slika, slika deklice, smehljajoče se — mlade in zale. Bila je, kakor mimobezeč, ohlapen spomin, nejasen in izpran vsled skrbi življenja in vsakdanjosti...

Naslonil se je znak in uprl oči v strop. Njegov resen, tuintam z markantno potezo začrtan obraz je izgledal, kakor obraz človeka, mimo katerega so šle raznovrstne sence življenjskega boja, ki so se sicer ustavile pri njem le za hip, a vendar zapustile svoje sledove, ne sicer bogve kakšne, a vendar tolike, da so izklesale iz mladeniškega, gladkega lica obraz moža, raz katerega si čital silno voljo in neupogljivost. V črne brke in lase so vpletile te sence bele, srebrne nitke, ki so bile kakor okrasek.

(Dalje prih.)

Ta predrznost policije, da je stopila na „sveta akademijena tla“, je izzvala velik odpor buršev. Takoj je bil rektor na licu mesta in je slovesno protestiral proti napadu policije, da tako varuje akademični ugled in čast. Po petminutnem pretepu so se umaknili Lahi na ulico in odšli, prepevajoč laške pesmi, nemški burši, katerih je bilo nad 300 (Italijanov niti 100 ne), pa so proslavili svojo „zmago“ s petjem: „Die Wacht am Rhein.“

Koliko koristi prinesejo takšni izbruhi mladinskega navdušenja, bo pokazala bodočnost. Mislimo namreč sodne obravnave proti aretiranim pretepačem...

Naše prireditve.

Laško.

V sredo, dne 26. novembra, je priredila pri nas Zadružna zveza gospodarski tečaj, kateri je bil prav dobro obiskan. Tečaj je otvoril imenom tukajšnje posojilnice in hranilnice gospod kaplan M. Sagaj. Predavali so gospodje živinorejski inštruktor Krštof, znani živinorejec župnik Rožnik in nadrevizor Vladimir Pušenjak o živinoreji, svinjereji in o raznih perečih gospodarskih vprašanjih. Poslušalci so z zanimanjem sledili predavanjem, izrazili željo, da se kmalu kak podoben tečaj priredi in obljubili, da bodo v bodoče delali na to, da bo udeležba še obilnejša.

Rajhenburg.

V četrtek, dne 27. novembra, se je vršil pri nas gospodarski tečaj, kateri pa je bil slabo obiskan. Ne vemo, kaj je vzrok, želimo pa, da se v bodoče ljudstvo bolj zanima za take prireditve, kar ni častno za našo faro, da so bili povsod drugod ti tečaji zelo dobro obiskani, pri nas pa je bila udeležba zelo slaba. Govorila sta gospod župnik Rožnik in nadrevizor Vladimir Pušenjak, tretji govornik je bil vsled živinorejskega shoda v Grosupljem zadržan.

Dobova.

Kakor vsako leto, tako se je tudi letos okrogni zadružni shod za Posavje, ki se je vršil v nedeljo, dne 30. novembra, pri nas, prav dobro obnesel. Zadružni shod je otvoril in ga vodil g. ekonom Cerjak iz Rajhenburga. Gospod nadrevizor Vladimir Pušenjak iz Maribora nam je podal razna navodila za poslovanje in se je po predavanju razvila prav živahna debata. V debati se je od več govornikov razpravljalo glede obrestne mere. To vprašanje je za Posavje zelo pereče, ker so v okraju liberalni denarni zavodi, ki zahtevajo 7%, da celo 8% obresti za posojila. Nadalje je predaval gospod Pušenjak o delu za ljudski blagor. Prihodnji okrogni shod se bode vršil v Sevnici.

Politični pregled.

Državni zbor.

Pravosodni odsek.

V seji dne 26. novembra je v debati o aferi Ertl — šlo se je za grajo Hohenburgerja — govoril poslanec dr. Benkovič in izjavil približno sledeče:

Kršenje sodniške neodvisnosti, tedaj državnih osnovnih zakonov, v slučaju Ertl je eklatantno; predlagana nezaupnica je utemeljena in dovolj mila, če se uvažuje, da je krivec v polpneteklem času zoper tedanjo vlado predlagal celo obtožbo radi namišljenega kršenja državnih osnovnih zakonov. Govornik vidi v ministrovem ukazu pozivanje k razrednji justici v prid vojaštva. Nevarnost tiči v tem, da se s takimi nastopi zaupanje ljudstva v pravosodstvo mora v temeljih omajati. Obsojati je posebno še strankarsko justico, ki marsikje bujno cvete pod sedanjim justičnim šefom, bodisi v narodno-politični, ali strankarsko-politični smeri. Pri nas justična uprava izčrpava vse administrativne pripomočke, da tako posredno vpliva na pravosodje v prid favorizirane politične klike. Govornik se peča s tem, kako se postopa pri sestavljanju senatov, nameščanju sodnikov po željah Volksrata, pri kvalifikaciji, omenja kurze itd. Pravosodstvo je predmet najgrše barantije; kdor menja svoje mišljenje v smislu po mestih vladajoče klike, ta doprinese s tem dokaz sposobnosti.

Dr. Hohenburger se pri tem razburi in zakliče: „To morate dokazati!“

Govornik vpraša ministra, ali ne bere interpelacij in govorov Slovenskega kluba. Nato napada predsednika graške višje deželne sodnje Pitreicha radi njegove znane izjave o slovenskih sodnikih. Vpraša ministra, ali soglaša s tako izjavo, zakaj ne zavrne Pitreicha. Protestira zoper žaljenje slovenskih sodnikov s tega mesta. Zakaj minister ni grajal Pitreicha, kakor je sodnika Ertla? Opozarja, da se je ljudstva polastilo globoko nezaupanje do justice; tudi iz nemškega tabora se čujejo taki glasovi. Noče pa generalizirati, ker je večina sodnikov dobra, pa škodljivce treba iztrebiti. Govornik se je pečal z vsebino nekaterih interpelacij in pozival ministra, da da zadovoljiva pojasnila; izjavlja, da bo glasoval za najstrožjo obsojlo ministrovega umešavanja v pravosodstvo; ta naj vrši svojo dolžnost v justični upravi...

Hohenburger — grajan.

V petek, dne 28. novembra, je justični odsek končal razpravo o pranju dr. Hohenburgerja. Vsled

nelojalnega in nekorektnega postopanja odsekovnega načelnika Waldnerja pri glasovanju je odsek glasoval o predlogu poslanca Steinhausa, kot o prvem predlogu. Njegov predlog se glasi:

„Justični odsek izraža mnenje, da je justični minister prekoračil mejo svoje službene nadzorne pravice in pričakuje z vso gotovostjo, da se bo de justični minister te svoje nadzorne pravice v bodoče posluževal tako, da bo izključen vsak dvom, kakor da bi se hotela justična uprava vmešavati v pravosodstvo.“

Načelnik je nato, ko je bil ta predlog soglasno sprejet, izjavil, da ni mogoče glasovati o ostalih predlogih in o nezaupnici, kar je izzvalo med opozicijo živahen protest. Poslanec dr. Renner je ostro kritiziral to postopanje, ki je je označil kot skrajno nekorektno, ker bi bil moral priti na glasovanje najprej najostrejši predlog. Poslanec dr. Renner je izjavil, da opoziciji ne preostaja drugega, kakor da spravi celo Hohenburgerjevo afero pred plenom zbornice zopet na dnevni red.

Parlamentarni delovni načrt v tekočem tednu.

V torek in sredo bo zbornica rešila zakon o osebnodohodninskem davku, nakar bo prekinila seje do dne 11. decembra, ker bo imel v tem času zasedanje gališki deželni zbor.

Avstrijska delegacija bo imela še le dne 10. t. m. svojo prvo plenarno sejo. Cel tekoči teden je torej določen za seje raznih odsekov in sicer bo v torek zboroval pododsek vojaškega odseka za vojaške dobave. V sredo bo zboroval vojaški odsek in razpravljal o mornariškem kreditu, istočasno bo tudi zboroval finančni odsek, ki bo razpravljal o proračunu skupnega finančnega ministrstva in skupnega najvišjega računskega dvora.

Delegacije.

Razni odseki avstrijske delegacije delujejo že prav pridno.

Vojaški odsek je sprejel v petkovi seji ordinarij in tudi ekstra-ordinarij za armado.

V bosanskem odseku se je obravnaval bosanski ekspoz, ki ga je predložil državni finančni minister Bilinski. K predmetu je govorilo več govornikov, poslanec dr. Korošec je zahteval, da se pošta in brzojav v Bosni vzame vojaški upravi, katera je delala dosedaj redno z deficitom in ni dovolj poskrbela za razvoj tega prometa, tako da je Bosna in Hercegovina v tem oziru skoro na isti stopinji, kakor Turčija. Opozarja, kako moderna je v tem oziru Bolgarija, ki prekaša celo večje evropske države. Glede bosanskih železnic izjavlja, da Bilinski z njimi zasleduje dva cilja, koristiti Mažarom in škodovati Dalmaciji. Jugoslovanski državni poslanci si bodo dobro premislili, preden bodo Bilinskemu dali priložnost, da izpelje svoje črne nakane. Nato polemizira z dr. Baernreitherjem, ki misli, da bo Bosna zadovoljna, ako se ji da v skupnem finančnem ministstvu upravna komisija in se o bosanskih zadevah zopet odločuje samo v delegacijah. Jugoslovani z Bosno vred želje novo ustavo, ki jim bo dala priložnost, da se v okvirju monarhije kulturno, politično in gospodarsko okrepe. Vsa monarhija vre, ker se ji želja po ustavi noče izpolniti, ali pa samo s surogati. Vsi čakamo trenutka, da pride močna roka, katera nam izpolni to željo in reši Avstrijo.

Hrvaško.

Iz Zagreba poročajo:

Frankovsko krilo Stranke prava je na svojem zaupnem sestanku sklenilo kandidirati v vseh dose-danjih volilnih okrajih, v milinovskih okrajih pa ne bo postavilo protikandidatov. Izda se tudi manifest na narod, da se glasuje za pravaške kandidate brez ozira, zato da se izključi borba med obema kriloma.

V hotelu „Royal“ so zborovali Milinovci. Prevladalo je mnenje, ki je proti medsebojni borbi pravašev. V principu so se glede tega vsi zedinili, a stvarnega pa se ni nič sklenilo. Reklo se je, da se bodo Milinovci ravnali po tem, kako se bodo vedli proti njim Frankovci. Glavni posvet Milinovcev se vrši dne 5. januarja.

Stranka narodnega napredka (dr. Tomašičeva) je sklenila, da pri volitvah kot taka ne sodeluje. (Ta sklep je pred vsem pripisati grofu Pejačeviću. Dr. Tomašič je napadel barona Skerlecza, ker je mažarone prezrl in se naslonil na koalicijo. Skerlec je dejal, da je to moral storiti zato, ker mažaroni nimajo več kredita med narodom. Kandidirali bodo pa še poedinci te stranke na svojo roko in jih bo vlada podpirala, ako stopijo v njeno večino. Nekaj teh kandidatov je že znanih: podban Fodrocy v Nuštru, grof Marko Pejačević v Rumi, pl. Mihalovič v Vuki, baron Rajačič v Dalju. Baje bo vlada kandidirala v celih 54 okrajih take kandidate.

Italija.

Kakor smo že kratko poročali, je bila v četrtek, dne 27. novembra, nova italijanska zbornica o-tvorjena s prestolnim govorom ob navzočnosti kraljice in princev. Kralj pozdravlja v prestolnem govoru ljudstvo, zastopano na podlagi splošne volilne pravice. Italija si je pridobila sedaj kolonijo in pri-borila prostor v Sredozemskem morju. Prestolni govor se bavi nato s pridobitvijo Libije. Novi ljudski zastop bo moral gledati na socialno zakonodajo v prid delavcem, na socialno in delavsko politiko, na poljedelstvo in industrijo. Posebno pozornost zahteva šolstvo. Reformirati bo treba državljanski zakonik, zlasti z ozirom na ženski spol, izpremeniti civilno-pravni red in trgovsko pravo. Posebno važno

je razmerje med cerkvijo in državo. O dogodkih na Balkanu pravi kralj, da upa, da bo vladal sedaj na Balkanu mir. Kralj konstatira, da Italija za vse veliko svoje delo ni potrebovala tujega kapitala.

Na Balkanu.

Izseljevanje avstrijskih Srbov.

Srbi in Hrvati iz Hrvaške, Slavonije, Bosne, Hercegovine in Dalmacije so se začeli močno izselje-vati v novozasedene srbske pokrajine. Med Srbi na Ogrskem se je napravila organizacija za izseljevanje. Srbija pa baje teh priseljencev ne vidi kaj rada, dokler ni v novih pokrajinah vse urejeno in zlasti, dokler ni dokazano, čigava so prosta zemljišča. Tudi bo skupščina še le sklepala o pogojih za nakup zemljišč v novih srbskih pokrajinah. Srbska vlada opozarja tudi na to, da živi v Srbiji sami in v Ameriki mnogo tisoč Srbov, ki so jih Turki pregnali iz domovine in ki bodo dobili sedaj svoja zemljišča nazaj. Potem pridejo še le Srbi iz kraljevine na vrsto, in za njimi še le drugi.

Bolgarska vlada hoče ustanoviti nove konzulate.

Iz Sofije poročajo:

Bolgarska vlada namerava ustanoviti v Skoplju in Bitolju bolgarska konzulata. Namera je nalezela na odpor pri srbski vladi, ki pravi, da zasleduje ustanovitve teh konzulatov samo namen ustvariti centre bolgarske propagande. Bolgarska namerava ustanoviti s prihodnjim letom tudi konzulata v Seresu in Solunu.

Albanija.

Belgrad, dne 29. novembra. Mednarodna komisija, ki določa severoalbanske meje, se je sprla in v Debru ustavila delo. Zastopniki tripelentente izjavljajo, da se delovanja komisije ne bodo več udeležili, če ne obvelja njihovo naziranje glede meje v okolici Debra.

Rumunija.

Kralj je otvoril v petek, dne 28. novembra, s prestolnim govorom zbornico, v katerem se je spominjal zadnjih dogodkov na Balkanu in se zahvalil armadi, ki je častno izvršila svojo nalogo. Povdarjal je, da hoče Rumunija čuvati mir in ji je bilo v to svrhu veliko ležeče na tem, da sklenejo mir tudi bne države, ki so se nahajale še v vojnem stanju, kar se je Rumuniji tudi posrečilo doseči. Prestolni govor še naglašja odkritosrčne prijateljske odnose Rumunije napram Avstriji.

Odprtje oficirske zarote v Sofiji.

Iz Belgrada poročajo:

Iz Sofije je došlo semkaj nujno poročilo, da je razkrila policija veliko oficirsko zaroto proti kralju Ferdinandu. Zarota je bila sklenjena takoj po odhodu kralja Ferdinanda iz Bolgarske. Zarotniki so hoteli kralja Ferdinanda in njegovo rodbino prisiliti, da takoj zapusti za vedno Bolgarsko. Več oficirjev je bilo že aretiranih, a policija ne more izvedeti od njih nič natančnega.

Ultimatum orijentalnih železnic v Sofiji.

Belgrad, dne 29. novembra. V navzočnosti poslanika Jovanoviča se je vršila včeraj seja ministrskega sveta, ki je razpravljala o pogajanjih z Avstrijo. Srbske kroge je zelo neprijetno dirnilo dejstvo, da je družba orijentalnih železnic, pri katerih je glavna akcionarka sedaj Avstrija, izročila Srbiji neke vrste ultimatum, v katerem se zahteva, da mora Srbija do gotovega roka izročiti vse orijentalne železnice družbi in povrniti vso škodo tekom vojne. In družba je zagrozila tudi s diplomatskimi represalijami. Srbski politični krogi silno obsojajo nestrpnost orijentalne družbe, ki grozi z diplomatskimi represalijami že sedaj, ko se niso dotična pogajanja še niti pričela.

Raznoterosti.

Osebna vest. Dne 27. oktobra t. l. je obhajal naš prevzvišeni knezoškof 25. obletnico škofovskega posvečenja. Ta dan je občina Št. Peter v Savinjski dolini imenovala ekselencio za častnega občana in dne 27. novembra je prinesla deputacija šentpeterskih občanov, obstoječa iz župana, gospoda poslanca Terglava, dveh gospodov svetovalcev ter župnika častitega gospoda dr. Jančiča, knezoškofu lepo častno diplomu.

Osebna vest. Okrogni zdravnik v Ormožu, gospod dr. Josip Tavčar, prične ordinirati danes, dne 1. decembra.

Iz poštne službe. Poštna aspirantinja A. Suter je imenovana za pošto oficijantinja v Ptuj.

Zaspani dr. Kukovec. Lep poslanec je dr. Kukvec! Niti predloga o meščanski in gospodinski slovenski šoli še do danes ne pozna! V Trbovljah je govoril, da se bosta te šoli plačali iz davka na žganje! Dr. Kukovec, ne spi toliko, čitaj in uči se! Če je postave zaspal, ko so se delale, bi jih vsaj sedaj moral prečitati!

Napredovanje katoličanov v Združenih državah severnoameriških. O tem je poročal škof dr. Glumvin iz Natchez-Mississippi povodom obiska svoje domovine Irske sledeče: Statistika zadnjega ljudskega štetja v Združenih državah Severne Amerike navaja, da od 90 milijonov celokupnega prebivalstva Združenih držav 50 milijonov ljudi ne pripada prav nobeni veroizpovedi. Razun tega ni nič manj kakor

175 raznih razkolniških verskih društev v Združenih državah. Katoličani v Združenih državah s svojimi 18 milijoni tvorijo enotno in najmočnejšo versko družbo. Med tem, ko so imeli katoličani Združenih držav za časa Washingtona le enega škofa, 30 duhovnikov in 30.000 vernikov, je sedaj po 135 letih v Združenih državah vse drugače. Katoličani imajo sedaj že 3 kardinale, 14 nadškofov, 100 škofov in pa 17.800 duhovnikov. Za časa Washingtona je prišel na vsakih 121 prebivalcev Združenih držav le 1 sam katoličan, a sedaj je razmerje 1:6. Vsako leto prestopi nad 140.000 oseb, ponajveč iz višjih krogov iz anglikanske cerkve h katoliški cerkvi. Razvoj katoliške cerkve v Združenih državah je tedaj zelo razveseljav.

Požrtvovalni dr. Kukovec. Iz šoštanja nam pišejo: Dr. Kukovec popravlja, da je intabulacija 100.000 K na dunajsko hišo stala le nekaj malega. Informirali smo se v neki odvetniški pisarni in izvedeli, da znaša kolek na dolžno pismo pri 100.000 K okrog 300 K, pristojbina za vknjižbo pa nad 600 K, odvetnik pa lahko po tarifu za svoje delo računa nad 100 K. Gospod dr. Kukovec, povejte, ali so to malenkosti, povejte, kateri odvetnik je vknjižbo izvršil in koliko je sam računal. Člani bomo na obnem zboru zahtevali, da povrne posojilnici izdatke oni, ki jih je povzročil. (Zdaj pa sodite, koliko so vredni popravki dr. Kukoveca, katere se v „Narodu“ hvali. Op. ur.)

Društvo sv. Marte. Iz Gradea se nam javlja: Društvo sv. Marte ni dolgovalo za vina v svoji krčmi in tudi ne za druge gostilniške potrebščine, ker je vse to plačevalo redno in sproti. Da je pa primorano ustaviti plačila, je kriva previsoka obrestna mera vknjiženih dolgov. Toliko na notico v „Straži“ šte. 134. (Posneli smo jo po drugih listih. Opomba uredništva.)

Nesreča pri vojaki. Pri gorski artileriji v Trbižu je dne 13. novembra ubil konj mladeniča v najlepši dobi svojega življenja, vojaka Janeza Agreža iz Globokega na Spodnjem Štajerskem. Komaj je pred dobrim mesecem zapustil svojo domovino, ter prišel pod zastavo presvetlega cesarja, že je našel na tujem prezgodnji grob. Njegov veličastni pogreb se je vršil dne 15. novembra ob obilni hudeležbi sotovarišev in častnikov. Dragi tovariši! Izročili smo tvoje truplo materi zemlji, kamor bomo enkrat vsi brez izjeme prišli. Kličemo ti: Na svidenje nad zvezdami! Bodi ti lahka zemljica na tujem!

Za Slovensko Stražo. 2000 obrabljenih poštних znamk pošiljajo Slovenski Straži: Gretica Krajncič, Franca in Trezika Jerič iz Škal pri Velenju. Hvala lepa!

V boju zoper jetiko priporočajo odlični zdravniki že celih 20 let pljuča krepilni sirolin „Roche“, ki vrbuja tek in naraščanje moči. Umevno, da se pa tudi to zdravilno sredstvo kaj rado ponareja. Kdor tedaj zahteva v lekarni sirolin „Roche“, naj strogo pazi na to, da ne dobi kaj drugega, kajti to je pri zdravljenju bolnih dihalnih organov zelo velike važnosti.

Štajersko.

Maribor. Dramatično društvo v Mariboru sklicuje v smislu sklepa sestanka dramatičnih društev v Mariboru dne 1. novembra t. l. na soboto dne 6. decembra, ob 7. uri zvečer, v Ljubljano, hotel „Ilirija“, po § 2 dr. p., zaupni sestanek delegatov. Namen tega sestanka je, obdelati dnevni red obč. zbora Zveze dramatičnih društev, ki se vrši v nedeljo, dne 7. grudna, ter vse potrebno ukreniti, da se leta gladko izvrši. Ker pridejo na razgovor jako važne zadeve, prosimo, da se odposlanci posameznih društev tega sestanka zanesljivo udeležijo, ne glede na to, ali so dobili vabila ali ne.

Maribor. (Slovensko gledališče.) Na Miklavževo nedeljo, dne 7. t. m., točno ob 4. uri popoldne, se vprizori vsestransko zanimiva, za otroke in za odrasle jako zabavna romantična igra „Pogumni krojaček“, katero je poslovenil O. Zupančič. Predstava se vrši v štirih slikah: 1. slika: Krojač Trska in njegov sin. 2. slika: Kraljevič iz devete dežele. 3. slika: Ali in Murfi. 4. slika: Fridolinček, dobri sinček. Sodeluje orkester Glasbenega društva. Neposredno po predstavi nastopi Miklavž s sijajnim spremstvom angeljev, parkljev, Luciferja, Belcebuba itd. Nato sledi obdarovanje. Cenjeni stariši so naprošeni, da pridržijo otročje na svojih prostorih. V mali dvorani bo zatem kratka zabava s plesom, kakor zadnjič. Predprodaja vstopnic pri g. Weixlu na Glavnem trgu šte. 22. Darila pravočasno oddati!

Maribor. Dramatično društvo v Mariboru priredi veliki planinski ples z vojaško godbo pešpolka šte. 7 dne 1. (2. je svečnica) svečana 1914 v velikih dvoranah Narodnega doma v Mariboru, na kar se že danes opozarja slavno občinstvo in narodna društva, ki blagovolijo se nato ozirati glede svojih nameravanih prireditev.

Maribor. V petek, dne 28. novembra, je praznoval 25letnico svoje poroke gospod profesor Jakob Marin. Srebrna poročena sta še čvrsta in bosta doživela najmanj še zlato.

Studenec pri Mariboru. (Prijet tat koles.) Orožništvo v Studencih pri Mariboru je te dni aretiralo 20letnega, v Loko pri Mariboru pristojnega, opetovano predkaznovanega hlapca Karola Pristovnika,

ker je na sumu, da je dne 24. novembra t. l. ukradel kolo poštnemu slugi Martinu Fuchs, v trenutku, ko ga je ta pustil pred neko hišo v Perkovti ulici in se podal v omenjeno hišo. Aretovanega so izročili tukajšnji okrožni sodniji. Ukradeno kolo je baje Pristovnik prodal nekemu Planincu v Račjem za 20 K.

Studenec (Občinske volitve.) Občinske volitve so končane. V drugem in v prvem razredu je, kakor je bilo pričakovati, zmagala nemškutarska lista. Naši kandidati v drugem razredu so dobili 15 do 19 glasov. Prevelika mlačnost na slovenski in brezprimerna agitacija in terorizem na nemškutarski strani sta pripomogli studenskim posilincem do zmage.

Tezno pri Mariboru. (Nova orožniška postaja.) S 1. decembrom je dobilo Tezno pri Mariboru novo orožniško postajo s tremi možmi.

Ljutomer. (Nova telefonska centrala.) V kratkem bo dobil tudi naš trg novo telefonsko centralo, ki bo imela tudi z Gradcem direktno zvezo.

Ljutomer. Znani liberalni nadučitelj in uradnik slavnega spomina iz Sv. Lenarta blatita v „Nar. Listu“ (Komarovem Mihaleku) naše pristaše na nečlovečen način. Odgovor bodo dali gospodje Rezman, Lovrec, Rajh Jakob, Novak in napredne dame s tem, da bodo v bodoče še z večjim navdušenjem delovali v naših organizacijah, naj bo to našim liberalcem prav ali ne.

Hoče. Malo kaj novega se zgodi pri nas, a še vendar tu in tam kaj zanimivega. Bližajo se občinske volitve in treba se bo pošteno oprijeti dela. Mi rečemo pošteno, ker drugi že sedaj delajo na čuden način. Največjo vlogo pa igra naš ljubi Paulek. In težko ga je že več poznati. Oči obrača proti nebu, z rokami pa maha po zraku, kakor bi, no, muhe preganjal. Ljubi Paulek, muhe so se že poskrile; saj vemo, kakšne muhe ti hodijo po glavi. Le dobro se „ahtaj“, da te ne bo katera pičila. Pa nekaj ti vendar hočemo nasvetovati prav po prijateljsko: Ne govori toliko, ker neresnica ima kratke noge, tako kratke, kakor ima zajček rep. Pusti našo posojilnico čisto pri miru, ona je dobro založena in se ni bati, da bi na sušici umrla. Kaj pa vaša? He, he, se zastopimo, ne? Pri nas ni treba čakati tri tedne — zastoj. Ljubi Paulek, povemo ti prav odločno: enkrat še razširjaj grde neresnice o posojilnici, no in potem se vidimo pri zeleni mizi. Gospod Novak in naša posojilnica ne bosta strepetala tako hitro! Prav tiho ti na uho povemo, da ima sodnija besedo, kadar se gre za hujškanje na bojkotiranje kakšnega podjetja. Torej pamet, ona je draga kakor žamet!

Slov. Bistrica. Okrožni zadrudni shod za oba okraja Konjice in Slov. Bistrica se vrši v nedeljo, dne 7. decembra, v hotelu „Avstrija“ v Slov. Bistrici. Začetek ob 3. uri popoldne.

Griže. „Narodni List“ od dne 27. nov. prinaša ogaben in falotovski dopis iz Griž pri Celju, v katerem se infamno sramoti naše poslance, duhovščino in zlasti tudi dr. Korošca. Vprašamo javno gospoda nadučitelja Černeta, če ve, kdo je dopisnik te umazanosti. Vprašamo pa ga tudi, če je voljan, poizvedeti v krogu svojih stanovskih tovarišev, ako kaj vedo za dopisnika? Pričakujemo za trdno odgovor, če ne, bomo vedeli, pri čem da smo.

Celje. (Deželni šolski svet zna.) Poslopje gimnazije v Celju, katero je z vrhom vred sigurno vredno najmanj 70.000 do 80.000 K, so menjali z našim mestom za stavbišče nove gimnazije, ki je vredno le 50.000 K in ne več. Seveda so v pogodbi rekli, da je oboje enake vrednosti 50.000 K, kar pa ni drugega, kakor pesek v oči. Na vse načine je pač treba pomagati zafranemu nemštvu.

Zavodnje. Na praznik, dne 8. decembra, po poznem sv. opravilu, bo predaval v cerkveni hiši c. kr. višji okrajni živinozdravnik gospod Fr. Pirnat o umni govedo in svinjereji. Gospodariji in gospodinje, tudi iz sosednih krajev, pridite k zanimivemu predavanju!

Buče. V četrtek, dne 4. decembra, se zberejo zastopniki vseh posojilnic kozjanskega okraja pri nas. Začetek ob 2. uri popoldne.

Ormož. (Škandalozne razmere na nemški šoli.) Ormoška nemška šola, katero obiskujejo ponajveč otroci slovenskih starišev, ni samo mučilnica in ponemčevalnica za otroke slovenske narodnosti, temveč tudi pozorišče nezaslišanega izzivanja tukajšnjih Slovencev. Evo slučajev: Prejšnji gospod kaplan je podaril revnim slovenskim učencem slovenski katekizem, iz katerega so se otroci res z veseljem učili, ker so ga razumeli. Prigodi pa se, da prinesejo otroci katekizem med druge šolske knjige pomešane ga v šolo. To izve šolsko vodstvo, pobere katekizme šolarjem in jih pošlje na vodstvo okoliške slovenske šole, da tako odstrani nevarnost, ki je pretila od slovenskega katekizma otrokom in nemški šoli. Ako bi si kaj takega dovolilo na primer vodstvo slovenske šole, bi nemški časniki takoj kričali v svet o veleizdajstvu slovenskega učiteljsstva. Nemški narodni svet pa bi žrtvoval vse svoje duševne in telesne moči v pomoč svojim bratom na ogroženem ozemlju. Drugokrat se pogovarjajo otroci pred šolo v jeziku, katerega znajo, namreč v slovenskem. Pa stopi znani gospod med otroke in jih nahruli: „Schämts euch gar nicht, windisch zu sprechen!“ (se li ne sramujete, govoriti slovenski. Če bi si dovolil slovenski uradnik ali pa učitelj, kaj sličnega napram nemški deci, smo lahko prepričani, da ga spravijo Nemci ob — kruh. Nemcem pa tako postopanje ni samo dovoljeno, tem-

več zanje je celo častno, pokazati Slovincem javno, kdo je na slovenski zemlji gospodar. Zopet drugokrat nahruli otroke, ker so se slovensko pogovarjali, mož-trgovce, ki je od slovenskega denarja v Ormožu obogatel. Ali se naj potem čudimo, če tako vzgojeni otroci nemške šole kažejo povsod sovraštvo napram otrokom, ki zahajajo v slovensko šolo? Prigodi se dan na dan, da dečki iz nemške šole psujejo otroke slovenske šole z „weiss-blau-rot, windische Krot“, z „windische Fratzen“ itd., mečejo kamenje za njimi, jim zastavljajo pot v šolo in jih med potjo tepejo. Po Ormožu pozdravljajo otroci nemške šole z „Grüss Gott!“, izven mesta pa sploh ne pozdravljajo več, ker pozdravljati v slovenskem jeziku jih nikdo ne uči, a nemški pozdrav pa se otrokom samim ne vidi primeren napram ljudem, ki nemškega jezika ne razumejo. Namen šole je, vzgojevati in izobraževati otroke v verskem in narodnem duhu v udane in poštene državljane, ne pa v očite sovražnike kake druge narodnosti. Gospodje okrog nemške šole, le tako naprej, bo vas ljudstvo vsaj spoznalo. Z vašim početjem odpirate našim ljudem oči. To pa vedite, da samim sebi v škodo!

Petrovče. Liberalci so pokazali svojo jezo nad porazom pri občinskih volitvah na strašno moder način. Namigujejo nekaj na železno blagajno. Zanimiva bo postala stvar še le, ko bomo razkrili, kakšne namene so imeli liberalci v Petrovčah in v Žalcu z našo občino. Da hoče tudi v Petrovčah igrati prvo vlogo žalski veleposestnik Eduard Kuček, kdo se bo temu čudil? Veleposestniki pa seveda potrebujejo železne blagajne, da shranjujejo tam svoje milijone. Kakor se spodobi v vojski, da vodijo prostake oficirji, enako je upeljana tudi pri naših naprednih. Napredno vojsko v Petrovčah je vodil Eduard Kuček. On je naredil načrte, razdelil vojni plen, ki so ga mislili napraviti, trebalo je še samo zmage. Po dobljeni zmagi bi letel najprej Koren iz županskega stolca, katerega bi zasedel kakšen Eduardov „unteroficir.“ Za Korenom bi moral iti tajnik Goršek, da bi naredil prostor žalskemu Mikušu in tako bi z Mikuševo glavo mislili vsi ljudje od Sv. Jederti v Gotovljah noter do Celja. Primaruha, to bi pa bilo nekaj! In liberalci so na bodočo zmago hrabro pili in junaško k okrog Santlovega kozolca, ki bo o priliki razodel skrivnosti, ki so se godile krog njega in pod njim. A sreča je tukaj zapustila liberalce. Zmagali so, naši ljudje kljub „fajpiru“ in pa kljub vsemu letanju liberalnih velmož in študentov in tako tudi z delitvijo plena ni bilo nič. Koren je ostal župan, Goršek pa tajnik v veliko jezo liberalcev. Eduard Kuček bo še tudi zanaprej upravljal v najbolj temnem kotu Savinjske doline veleposestva svoje gospe in gospod Mikuš bo moral biti zadovoljen z Žalcem. Petrovčani so pa jasno dovolj pokazali, da ne potrebujejo žalskih liberalnih jerobov.

Kozje. (Ponarejeni petkronski novci.) Dne 21. novembra je izročil prevžitkar Jurij Čepin iz Gastine tukajšnjemu poštnemu uradu neki znesek. Med drugimi novci je bila tudi neka ponarejena petkronska petaka. Čepin je prejel denar od nekega Hrvača in ni vedel, da je falzifikat. Novec je naravnost izvrstno kovan, brez vsake hibe, po vzorcu ogrskega petkronskega novca in se razločuje od pristnega le v tem, da nima tiste teže, kakor pristni in tudi barva je nekoliko bolj medla. Falzifikat je napravljen iz svinca in cinka. Pozor pred ponarejevalci!

Šoštanj. (Iz zapora pobegnil.) Zaporí šoštanjske sodnije so shranjevali nekega zrelega ptička cigana Viljema Raka, ki ima na svoji grbi že prav mnogo vlovov. Dne 20. novembra t. l. se mu je pa posrečilo, da je pobegnil iz zapora. Do sedaj ga še niso mogli dobiti. Bržčas se je pridružil kakšni ciganski tolpi, ki se klati kje po Štajerskem.

Primorsko.

Velike tatvine pri avstrijskem Lloyd. Iz Trsta: Že dalje časa sem so se razne avstrijske trdke pritoževale pri Lloyd, da so bile razne njihove pošiljatev odprte in da je manjkalo blago. Te pritožbe so prihajale vedno bolj pogostoma, a vzlic največji pažnji so tatovi brez prenehanja nadaljevali s svojim delom, ne da bi jim mogli priti na sled. Pred par dnevi pa je opazil ključar Mihael Bajt, da so nalagali na Lloydov parnik „Helouan“ velik zaboj za strežnika na tem parniku, nekega Armanda Premovitza. To je obudilo v ključarju sum in naznanil je stvar svojim predstojnikom pri Lloyd. Poizvedovanje je prevzel nato policijski kontrolni inspektor Titz, ki je dognal, da je bilo v Lloydovem hangarju, v špedicijskem oddelku v stari prosti luki, odpr tih več pošiljatev. Nekaj zabojev je bilo celo popolnoma izpraznjenih. Zaboj, ki so ga naložili na „Helouan“, so seveda zaplenili in so našli v njem same zimske suknje, vredne okrog 1000 K. Ukradene so bile v imenovanem hangarju. Strežnik Premovitz je bil aretiran. Končno se je dognalo, da sta bila glavna tatova skladiščnika v imenovanem hangarju, 48-letni Richard Bidoli in 40letni Gvidon Gasparo. Aretiran je bil potem tudi 46letni težak Anton Šorn, ki je bil poleg Premovitza glavni pomagač. Bidoli je imel v najem sobo v ulici Enea (Silvio Piccolomini, kamor so spravljali ukradeno blago. Ko so prišli pa preiskavat, so našli v tej sobi velik kovček, poln ukradenih stvari. Kolikor se je moglo dognati doslej, so tatovi napravili Lloyd škodo več 1500 kron. Policija še nadaljuje preiskavo.

Loterijske številke.

Gradec	26. novembra 1913	39	16	84	51	28
Line	29. novembra 1913	59	46	11	8	36

Pozor! Ker se nagiba sezona h koncu opozarjam cenjeno občinstvo na **nečuvno nizke** cene vseh **poletnih obuval, posebno sandal in platnenih čevljev.** — Naj nihče ne zamudi ugodni prilike. Naročila od zunaj se izvrše točno in poceni

STEFAN STRAŠEK prva največja zaloga obuval **v Celju**, Schmidgasse šte. 3.

Belilnica voska, obrt medu in voščenin
Franc Cvilak, Slov. Bistrica

se priporoča prečast. duhovščini in slav. občinstvu. Zaloga kapljenega in precejšenega medu, medice in medenjakov. Zaloga rumenega in obledenega voska, voščenih sveč, voščenih svitkov, stearinovih, cerkvenih in namiznih sveč v vsaki velikosti.

94

IVAN TEMERL

stavbeni in strojni ključavničar, **Maribor**, Brunnngasse 6, tik hotela „Mohr“.

prevzame montiranja vsake vrste, ter popravila parnih strojev, parnih napeljav, sesalnih napeljav, brizgaln vsake vrste, trgarska dela iz železa in kovine. 97 Točna postrežba.

Strokovna izpeljava **strel vodovodov** po najnižjih cenah.

Cementna dela

kot cevi, plošče za tlakovanje, stopnice, korita, mejnike, sohe za plote, cevi za kanale in druga dela iz betona izvršuje točno in po nizki ceni.

Ferd. Rogač, Maribor

zaloga betonskega, cementnega in stavbenega materiala. Fabriksgasse 17 (blizu frančišk. cerkve). Telefon št. 188.

Najboljši in najcenejši klobuki
se dobijo samo pri

Fr. Placotta : Ptuj,

Minoritski trg 4.

Nasproti slovenski cerkvi. — Popravila točna. Solidna postrežba. 95

Franjo Duchek

svečar in medičar v Mariboru
Viktringhof ulica

priporoča veleč. duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato zalogo vsakovrstnih sveč, kot voščenih, namiznih in mili sveč ter voščenk.

Postrežba točna! Nizke cene!

Velika narodna trgovina
Karol Vanič, Celje
Narodni dom

priporoča bogato zalogo **manufakturnega in modnega blaga**, posebno krasno **novosti za ženske in moške obleke** po zelo **znižani ceni!**

Distanci pod lastno ceno

Postrežba točna in solidna! Vzorci na razpolago.

Franc Pleteršek
Maribor **Zaloga**
Koroška
cesta 10. pohištva

Bogata zaloga poliranega, medlo poliranega pohištva iz trdega in mehkega lesa za spalnice, obednice, za kuhinjsko pohištvo, zaloga divanov, podstavk, žimnic, stolov in ogledal, otročjih postelj iz železa po zelo nizkih cenah. 83

Štajerske slivovko

tropinovec, brinjevec, vse vrste likerjev ter

medicinalna žganja

in sicer štajerski konjak, borovničev, vinski žganje, žganje iz šipkovih jagod priporoča

Karol Tratnik

se priporoča kot

Specialist v izdelovanju cerkvenega orodja in cerkvene posode, kot monštranc, kelihov itd.

Maribor, Pfarrhof-gasse 3.

Demetrij Glumac

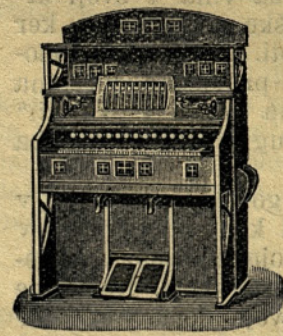
Glav. delavnica: **bakrar** Podružnica: **Ptuj**

Maribor, Kasarnska ulica 9 **Sarnitzgasse 11**

se priporoča za vsa v njegovo stroko spadajoča dela, kot montiranje parnih kotlov za parne stroje barvarnic, belilnic, tovarn za usnje in sveč, za parne in vodovodne naprave v bakru in železu.

Perilni kotli in kotli za žganje vedno v zalogi. Peronospora brizgalnico lastnega izdelka. Kupujem po najvišji ceni staro kovino, baker, medenino in cin.

Popravila vsake vrste točno in zelo po ceni. 98

Josip Brandl, izdelovatelj orgel v Mariboru o. Dr.

izdeluje cerkvene orgle v vsaki velikosti zelo solidno delo. —

Prevzame uglasbo, popravilo in prestavbo starih orgel. — Izdeluje harmonije najboljše kakovosti evropskega in ameriškega sistema za cerkve, šole in zasebno rabo po nizki ceni.

Transponirharmonista z 28 akordi. Proračuni in katalogi brezplačno in poštne prosto.

edina žganjarna v Celju
lastnik **R. Diehl.**

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

registrov. zadruga
z neomejeno zavezo

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4 1/2%, proti trimesečni odpovedi po 4 1/2%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so pošt. hran. polož. (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5%, na vknjižbo sploh po 5 1/2%, na vknjižbo in poroštvo po 5 1/2%, in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izven praznikov. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica šte. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju **registrov. zadruga z neomejeno zavezo** **v lastni hiši**

obrestuje hranilne vloge po

od dne vloge do dne vzdiga

5%

(Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta šte. 9

prvo nadstropje

počeni s 1. januarjem 1913.

Rentni davek plačuje posojilnica sama.